

Bemærkninger til forslaget

Der er et meget stort behov for iværksættelse i samfundet. Sammenlignet med f.eks. Tyskland er iværksætterraten i Danmark mindre end halvt så stor. Merbeskæftigelsen ved at nå tysk niveau for iværksættelse er meget betydelig.

Forslagsstillerne har derfor tidligere fremsat forslag om statslån til iværksættere efter tysk forbillede. Forslaget har imidlertid ikke kunnet vinde tilstrækkelig støtte til at blive vedtaget. Derfor forsøges nu andre veje til at nå målet.

Mange undersøgelser viser, at det hverken er ideer eller kapital, der er mangelen. Problemet er koblingen mellem ideer og kapital. Iværksætterne har oftest ikke anden formue end friværdien i deres boliger, og denne kapital er i dagens Danmark som regel højst utilstrækkelig. De store formuer er bundet i finansielle institutioner, og de fleste af disse har trukket sig ud af venturevirksomhed.

Også blandt privatpersoner er der ganske mange midler til rådighed. Anpartsprojekterne viste, at der også er ganske stor villighed til at investere erhvervsaktivt. Desværre er denne idé helt ødelagt, fordi alt for mange af projekterne alene markedsførte sig på øjeblikkelige likviditetsfordele, idet skatteværdien af afskrivningerne oversteg indskuddet. Der har derfor været alt for mange useriøse projekter, der er finansieret med anpartar, og denne finansieringsform har med rette fået et dårligt ry. Derfor er mulighederne for at afskrive på anpartsprojekter blevet begrænset over en årrække og forsvinder i praksis også for skibsbygning ved årsskiftet.

Der kunne imidlertid være grund til at udvikle nye muligheder for, at private kan sætte penge i erhvervsprojekter. Det forventes, at der med det foreliggende forslag vil opstå en række selskaber, der specialiserer sig på forskellig vis: Nogle vil finansiere skibsbygning, andre miljøinvestering og andre højteknologi. Derved kan lederne af udviklingselskaberne opbygge ekspertise på deres respektive områder, og investorer får mulighed for at indskyde deres penge efter personlige præferencer for typen af investeringer.

Selv om disse udviklingselskaber i første omgang retter sig mod privatpersoner med ledig kapital, vil

succesrige selskaber utvivlsomt også kunne tiltrække pensionskapital og dermed medvirke til, at denne kapital investeres i ny erhvervsudvikling.

Bemærkninger til forslagens enkelte punkter

Ad 1

Ordningen foreslås begrænset til iværksættelse i byerhverv, herunder skibsbygning, og så væsentlige udvidelser af eksisterende virksomheder, at det kan sidestilles med iværksættelse. Inden for landbrug og fiskeri er der selvsagt også investeringsbehov, men det foreslås, at disse erhverv finansieres med ordninger, der er specielt tilrettelagt efter disse erhvervs særlige karakter. Ligeledes foreslås byggeriet holdt udenfor, idet det ellers må frygtes, at selskaberne i tilfælde af et opsving fortrinsvis vil blive brugt til ejendomspekulation.

Derimod er det vigtigt ikke at holde serviceerhverv udenfor. Det er netop her, at de fleste arbejdspladser må forventes at komme i fremtiden. Det kan dog overvejes at holde visse serviceerhverv, f.eks. detailhandel, uden for ordningen. Det foreslås, at industriministeren foretager den nærmere afgrænsning.

Ad 2

Som nævnt er det væsentligt at undgå, at investorerne kan få en øjeblikkelig likviditetsfordel, da det erfaringsmæssigt fører til useriøse investeringer. Omvendt er det vanskeligt at forestille sig, at der vil komme væsentlige indskud helt uden et skatteincitament.

Den enkleste og rene form er fuldt fradrag for indskud i indkomstskatten og til gengæld fuld beskatning, når indskud og udbytte trækkes ud af selskaberne. I praksis betyder dette automatisk fradrag for tab. Erfaringerne med kapitalpensioner synes at vise, at dette incitament er stærkt nok til, at indskud faktisk foretages, men ikke så stærkt, at investorerne ikke interesserer sig for, hvordan kapitalen investeres.

Det er væsentligt at undgå, at udviklingselskaberne kan bruges til skattefiduser. F.eks. må der være en bindingsperiode, så folk ikke blot kan foretage et ind-